

## Wędrowniczy Znak Służby Wodzie - W centrum uwagi

---

Nadesłany przez:

Przesłany: : 19.04.2004, 6:00:00

Znak służby jest tym dodatkowym instrumentem metodycznym w pracy w drużynach wędrowniczych, o którym dużo się mówi, pisze a wciąż mało drużyn go zdobywa. Niedawno drużynowi wodnych drużyn wędrowniczych wpadli na pomysł stworzenia Znak Służby Wodzie. Zobacz sam jak to ma wyglądać?

### Zdobywamy znaki służb w drużynie wędrowniczej

Znaki służb przygotowują do świadomego podjęcia stałej służby i uczą pracy w zespole. Zdobywając znaki służb wędrownik poznaje obszary aktywności, na których ma możliwość pełnić służbę na rzecz organizacji i społeczeństwa.

Znaki służb zdobywa się w kilkusobowych zespołach - patrolach zadaniowych. Zespół taki:

- przygotowuje plan zdobywania znaku służby,
- zatwierdza go w radzie drużyny,
- realizuje zadania znaku służby w czasie od kilku miesięcy do najdłużej roku,
- podsumowuje i dokonuje samooceny,
- zwraca się do rady drużyny o przyznanie znaku.

Obecnie możemy zdobywać w ZHP 10 znaków służb:

- dziecku,
- gospodarce,
- kulturze,
- nauce,
- pamięci,
- przyjaźni,
- przyrodzie,
- turystyce,
- wspólnotcie lokalnej
- zdrowiu

Pomysł znaku służby wodzie zrodził się w grupie drużynowych na grudniowych warsztatach repertuarowo-metodycznych w Referatu Wędrowniczego Chorągwi Łódzkiej ZHP - Jak pracować z drużyną wędrowniczą. Wnioski spisała Namiestniczka Wędrownicza Hufca Łódź-Polesie phm. Sylwia Kardzis - wodniaczka sercem i duszą. Następnie projekt trafił na warsztat Zespołu Pilota ChŁ, a oto poniżej efekt wspólnych prac - prócz idei znaku znajdziecie propozycje kilkunastu kierunków działań, które pomogą Wam w napisaniu próby.

Prosimy nadsyłać uwagi poprawki komentarze, jeżeli projekt zyska poparcie w środowiskach wodnych oraz uznanie ruchu wędrowniczego to przedstawimy Znak Służby Wodzie do zatwierdzenia Głównej Kwaterze ZHP.

Znak służby wodzie nie ma jeszcze swojego znaku graficznego - prosimy nadsyłać projekty - najlepszy zostanie nagrodzony - umieszczeniem na blaszce na setkach harcerskich mundurów 😊

---

ZNAK SŁUŻBY WODZIE

- PROJEKT -

Ponad 3/4 naszego Globu pokrywa magiczny związek chemiczny znany jako H<sub>2</sub>O. Czy to znaczy, że jego zasoby są niewyczerpywalne? Czy potrafimy mądrze nim gospodarować? Czy odkryliśmy już wszystkie możliwości jakie ma w sobie żywioł wody?

Świadomy wędrownik-wodniak nie patrzy na akwen jedynie jak na geograficzną formę terenu pokrytą wodą, ale dostrzega w nim również: drogę taniego transportu, miejsce ciekawej pracy, wrażliwy system ekologiczny, źródło żywności, rezerwuuar naturalnej energii i wielu surowców, a także przepiękny teren do rekreacji i wypoczynku.

Tak szerokie pojmowanie wody w kategoriach przyrodniczych, społecznych, technicznych, ekologicznych i gospodarczych powoduje, że idea znaku służby wodzie czerpie pomysły z idei innych znaków szczególnie przyrodzie, turystyce i wspólnocie lokalnej, ale również gospodarce, kulturze i nauce. Przy czym różnica polega na tym, że łącząc różne obszary wędrowniczej służby nadajemy im wspólny mianownik: WODA

Taka jest idea tej służby: wyrobić w sobie sylwetkę wszechstronnego człowieka wody (pływaka, wioślarza, żeglarza) wrażliwego i rozumiejącego świat przyrody, ludzi, technikę i gospodarkę wodną i morską. Chętnie i aktywnie działającego w i na wodzie będąc jej "opiekunem i rzecznikiem".

Wypełniać tę wędrowniczą służbę i zdobyć znak można na przykład:

1. Poznając historię kilku słynnych żeglarzy  
(wielcy odkrywcy: K.Kolumb, V.daGamma; harcerze: M.Zaruski, Wł.Wagner, W.Bublewski; polscy żeglarze L.Teliga, K.Listkiewicz... itd.)
  - przeprowadzając zbiórkę, spotkanie, zwiad, (w ramach drużynowej Akcji Bohater);
  - robiąc album, wystawę, gazetkę, publikując w serwisie WODNIACY.zhp.org.pl;
2. Poznając najważniejsze akweny swojego regionu, Polski, Europy
  - sporządzając mapę akwenów - rzeki, jeziora, morza;
  - opracowując trasę spływu rzeką, czy rejsu po jeziorach, po morzu.
3. Doskonaląc umiejętności pływackie:
  - przez okres próby chodząc regularnie na basen - ćwicząc różne style pływackie;
  - pomagając młodszym harcerzom w nauce pływania - tworząc zbiórki ABC pływania dla nowicjuszy;
4. Stale podnosząc poziom bezpieczeństwa zabaw i działań w/na wodzie:
  - poznając zasady bezpieczeństwa na wodzie i ich przestrzegając;
  - przeprowadzając szkolenia i pokazy z ratownictwa wodnego na obozie harców wodnych lub kursie żeglarskim;
  - zdobywając uprawnienia ratownika WOPR;
5. Poznając kulturę marynistyczną oraz kultywując tradycje wodne w środowisku:
  - poznając historie ubioru ludzi morza, poszukując pochodzenia i znaczenia symboli elementów umundurowania harcerzy wodniaków;
  - organizując i występując na festiwalach szantowych;
6. Nawiązując współpracę z instruktorami Retmanatu Hufca, Zespołu Pilota Chorągwi:
  - organizując biwaki, regaty i wykapki żeglarskie wioślarskie i kajakowe z i dla innych drużyn;
  - wspólnie promując harcerstwo wodne w innych środowiskach;
7. Doskonaląc się technicznie i manualnie przez prace skutnicze:
  - opiekując się sprzętem pływającym drużyny/hufca (naprawa, konserwacja itp.);
  - budując zastępem/patrolem własny kajak/kanadyjkę.
8. Organizując wakacyjny wyjazd zastępu/patrolu zdobywającego znak służby wodzie:
  - wspólnie wędrując po wodzie zdobywać odznaki PTTK - kajakiem KOT, jachtem ŻOT;
  - wspólnie doskonaląc się w manewrowaniu jachtem - zdobyć patenty żeglarskie;
9. Działając na rzecz ekologii ochrony odwiedzanych wód:
  - monitorując zanieczyszczenie wody - pobierając próbki i przesyłając do badań;
  - monitorując rozwój fauny i flory w pobliskim akwencie;
  - biorąc udział w akcjach sprzątania brzegów i plaż;

## 10. Podejmując służbę przeciw powodziową:

- wykonując pomiary poziomu wody w rzekach na terenach zagrożonych powodzią, we współpracy ze służbami hydrologicznymi;
- monitorując stan urządzeń hydrotechnicznych (śluzy, jazy, tamy) w porozumieniu z właściwą ich administracją;

## 11. Poznając specyfikę pracy na wodzie i morzu:

- organizując zwiady z rybakami, marynarzami oraz wizyty w stoczni, porcie, na statku;
- podejmując wspólnie prace z pobliską jednostką Marynarki Wojennej.

## 12. Poszukując dotychczas nie wykorzystywanych w lokalnym środowisku aktywności wodniackich:

- pozyskując sprzęt i kadrę do prowadzenia zajęć takich jak: motorowodnictwo i narty wodne, płetwonurkowanie, windsurfing, kite-surfing i inne
- nie zapominając o tradycyjnych wodniackich dziedzinach jak: pływactwo, wioślarstwo i żeglarstwo.

---

Ogólne zasady zdobywania znaków służb

## IDEA ZNAKÓW SŁUŻB

- Znaki służb przygotowują do świadomego podjęcia stałej służby i uczą pracy w zespole. Przez zdobywanie znaków służb wędrownik poznaje dziedziny, w których ma możliwość pełnić służbę na rzecz organizacji i społeczeństwa.
- Zdobywanie znaków służb ma być szkołą odpowiedzialności za siebie i zespół, pokazywać, jak indywidualny wysiłek składa się na efekty pracy zespołowej, ma wyzwać aktywność społeczną młodych ludzi, budować postawy obywatelskie. Zdobywanie znaku jest podjęciem służby na rzecz innych, swojego otoczenia, wspólnoty lokalnej, regionu, kraju, społeczności międzynarodowej.
- Zadania podejmowane przy zdobywaniu znaków służb przez zespół wędrowniczy mają stworzyć pole do indywidualnego rozwoju każdego członka tego zespołu. Zadania, których podejmuje się wędrownik w zespole zdobywającym znak służby, powinny być zapisywane jako zadania w indywidualnych próbach na stopnie harcerskie.

## PRZEPROWADZANIE PRÓB

- Wybrany znak służb mogą zdobywać wędrownicy w zespole istniejącym stale lub zorganizowanym specjalnie dla zdobywania znaku.
- Przystąpienie do próby zdobycia znaku jest dobrowolne. Zespół zamierzający zdobywać wybrany znak służby opracowuje wspólnie plan realizacji próby oparty na programie znaków służb. Opracowując plan realizacji próby, zespół kieruje się przede wszystkim potrzebami swojego własnego środowiska. Formułując zadania może korzystać z propozycji zawartych w programie wybranego znaku służby. Zadania należy formułować tak, aby polegały na podejmowaniu działań (pełnieniu służby) na rzecz innych i swojego otoczenia, np. społeczności lokalnej, regionalnej.
- Próba polega na wykonaniu zaplanowanych zadań w okresie nie dłuższym niż jeden rok. Zamiast zadań, które okażą się niemożliwe do realizacji, zespół może wykonać inne, zastępcze, o podobnym stopniu trudności.
- Realizację zadań zespół odnotowuje w "Karcie próby znaku służby". Karta powinna zawierać:
  - nazwę zdobywanego znaku,
  - imię, nazwisko kierującego zespołem,
  - wykaz członków zespołu,
  - program próby (z uwzględnieniem osób odpowiedzialnych za poszczególne zadania),
  - czas trwania próby.
- Prawo do przeprowadzania prób na znaki służb mają rady:
- drużyny wędrowniczej,
- drużyny wielopoziomowej,
- szczepe,

- kręgu instruktorskiego lub akademickiego.
- Przeprowadzający próbę podejmuje decyzję o jej otwarciu po zaprezentowaniu przez zespół planu realizacji próby. Decyzja ta jest ogłaszana w rozkazie drużynowego, przewodniczącego kręgu lub komendanta szczepla. Przeprowadzający próbę mogą zaproponować zespołowi zmianę niektórych zadań lub uzupełnienie programu próby o inne ważne zadania.
- Zespół zdobywający znak służby w dowolnej formie dokumentuje przebieg próby.
- Po zrealizowaniu zadań lub po upływie czasu próby zespół podsumowuje swoją pracę, dokonuje samooceny i występuje do prowadzącego próbę z wnioskiem o przyznanie znaków służby. Zespół zdobywający znak przedstawia w tym celu dokumentację realizacji próby.
- Na podstawie przedłożonej dokumentacji i po zaprezentowaniu przez zespół przebiegu próby przeprowadzający próbę podejmuje decyzję o przyznaniu znaku. Decyzja o zamknięciu próby i przyznaniu znaku ogłaszana jest w rozkazie i wpisana do książeczki harcerskiej.
- Zespół może wnioskować o przyznanie znaków służb tylko niektórym członkom zespołu – jeżeli taki był wynik samooceny zespołu.
- Jeżeli zespół zdobywający znak nie wykonał zaplanowanych zadań lub zrezygnował ze zdobywania znaku, przeprowadzający próbę podejmuje decyzję o jej zamknięciu, nie przyznając znaku.

#### UWAGI KOŃCOWE

- Symbolem zdobycia znaku służby jest metalowa odznaka wykonana według wzorów zatwierdzonych przez Główną Kwaterę ZHP. Każdy znak ma odrębny symbol. Odznaki umieszcza się na mundurze zgodnie z obowiązującymi regulaminami.
- Szczegółowe programy znaków służb wynikają z aktualnych potrzeb programowych Związku Harcerstwa Polskiego. Programy znaków służb są zatwierdzone przez Główną Kwaterę ZHP i wprowadzone w życie rozkazem Naczelnika ZHP.